

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 4430, 21.2.2014

Ν. 18(Ι)/2014

Ο περί του Δικαιώματος σε Διερμηνεία και Μετάφραση κατά την Ποινική Διαδικασία Νόμος του 2014 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 18(Ι) του 2014

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΕ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Προοίμιο.
Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L. 280,
26.10.2010,
σ. 1.

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2010 σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος σε Διερμηνεία και Μετάφραση κατά την Ποινική Διαδικασία Νόμος του 2014.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντα Νόμο -

«αρμόδια αρχή» σημαίνει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα πρόσωπα, αρχές και δικαστήρια:

(α) Αστυνομικές αρχές που διεξάγουν ανακρίσεις,

(β) πρόσωπο που είναι ανακριτής σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου,

Κεφ. 155.
93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9 του 1992
10(Ι) του 1996
89(Ι) του 1997
54(Ι) του 1998
96(Ι) του 1998
14(Ι) του 2001
185(Ι) του 2003
219(Ι) του 2004
57(Ι) του 2007
9(Ι) του 2009
111(Ι) του 2011
165(Ι) του 2011
7(Ι) του 2012
21(Ι) του 2012
160(Ι) του 2012
23(Ι) του 2013.

(γ) δικαστήρια που ασκούν ποινική δικαιοδοσία,

133(Ι) του 2004
112(Ι) του 2006.

(δ) η αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης κατά το άρθρο 11 του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«εκζητούμενος» σημαίνει πρόσωπο που υπόκειται σε διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης·

«ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό ο περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμος.

Πεδίο
εφαρμογής του
παρόντος Νόμου.

3.-(1) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται κατά την ποινική διαδικασία και τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, από τη στιγμή κατά την οποία πρόσωπο ενημερώνεται από την αρμόδια αρχή, με επίσημη κοινοποίηση ή/και άλλο τρόπο, ότι είναι ύποπτο ή κατηγορείται για την τέλεση αξιόποινης πράξης έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας που συνίσταται στον τελικό προσδιορισμό του κατά πόσο έχει διαπράξει το αδίκημα, περιλαμβανομένης της δικαστικής απόφασης επί τυχόν ασκηθείσας έφεσης.

(2) Ο παρών Νόμος δεν επηρεάζει τις διατάξεις του κυπριακού δικαίου που αφορούν -

- (α) την παρουσία συνηγόρου σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής διαδικασίας,
- (β) το δικαίωμα πρόσβασης των υπόπτων ή κατηγορούμενων σε έγγραφα κατά την ποινική διαδικασία.

(3) Ο παρών Νόμος ούτε περιστέλλει ούτε αποκλίνει από τα δικαιώματα και τις οικονομικές εγγυήσεις που κατοχυρώνονται από-

39 του 1962.

- (α) την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία κυρώθηκε από τον περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως διά την προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικό) Νόμο,
- (β) το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος αναφέρεται στο Άρθρο 7 της Σύμβασης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία Σύμβαση κυρώθηκε από τον περί της Συνθήκης της Λισσαβόνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Κυρωτικό) Νόμο όπως διορθώθηκε,

17(III) του 2008
2(III) του 2011
13(III) του 2012
5(III) του 2013.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Πρώτο (III):
24.3.2011.

- (γ) άλλες διατάξεις του διεθνούς ή ημεδαπού δικαίου που παρέχουν σε ύποπτο, κατηγορούμενο ή/και εκζητούμενο ευρύτερα δικαιώματα από ό, τι ο παρών Νόμος.

Δικαίωμα σε
διερμηνεία.

4.-(1) Η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή παρέχει διερμηνεία, χωρίς καθυστέρηση, σε ύποπτο ή κατηγορούμενο που δεν ομιλεί ή/και δεν κατανοεί τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η ποινική διαδικασία, κατά τη διεξαγωγή της ποινικής διαδικασίας ενώπιον ανακριτικών ή/και δικαστικών αρχών, περιλαμβανομένων των αστυνομικών ανακρίσεων, όλων των ακροαματικών διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου και των τυχόν αναγκάων ενδιάμεσων ακροάσεων.

(2) Η αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, κατά το άρθρο 11 του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου, παρέχει διερμηνεία χωρίς καθυστέρηση, σε εκζητούμενο ο οποίος δεν ομιλεί ή/και δεν κατανοεί τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η εν λόγω διαδικασία.

(3) Εφόσον τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της διεξαγωγής δίκαιης δίκης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή παρέχει διερμηνεία για την επικοινωνία μεταξύ αφενός του υπόπτου, κατηγορουμένου ή/και εκζητούμενου και αφετέρου του δικηγόρου του, όταν αυτή σχετίζεται άμεσα με ανακρίσεις ή/και ακροάσεις στη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας ή/και της εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ή/και με την άσκηση έφεσης ή/και με την υποβολή άλλων οικονομικών αιτημάτων, περιλαμβανομένου του αιτήματος για εγγυοδοσία.

(4) Η διερμηνεία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο -

- (α) παρέχεται στη μητρική γλώσσα του υπόπτου, του κατηγορούμενου ή του εκζητουμένου ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα αυτός ομιλεί ή/και καταλαβαίνει, και
- (β) περιλαμβάνει προσήκουσα συνδρομή, όπως τη χρήση της νοηματικής γλώσσας, αναφορικά με ύποπτο, κατηγορούμενο ή εκζητούμενο, με πρόβλημα ακοής ή/και ομιλίας.

(5) Η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή εξακριβώνει, με οποιοδήποτε τρόπο κρίνει σκόπιμο, κατά πόσο ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο εκζητούμενος ομιλεί και κατανοεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας ή της διαδικασίας εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και κατά πόσο το εν λόγω πρόσωπο χρειάζεται τη συνδρομή διερμηνείας.

(6) Η διερμηνεία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο έχει επαρκή ποιότητα ώστε να διασφαλίζεται η διεξαγωγή δίκαιης δίκης, ιδίως διασφαλίζοντας ότι ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο εκζητούμενος αντιλαμβάνεται την υπόθεση εναντίον του ούτως ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισής του. Προς το σκοπό αυτό, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στις ιδιομορφίες της επικοινωνίας με συνδρομή διερμηνέα.

(7) Όταν παρίσταται ανάγκη, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή δύναται να παρέχει διερμηνεία μέσω χρήσης τεχνολογίας επικοινωνιών, όπως της τηλεδιάσκεψης, του τηλεφώνου ή/και του διαδικτύου, εκτός αν η προσωπική παρουσία του διερμηνέα είναι απαραίτητη για διασφάλιση της διεξαγωγής δίκαιης δίκης.

(8) Για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του εδαφίου (5), δύναται να καθοριστεί με κανονισμούς η διαδικασία ή ο μηχανισμός για την εξακρίβωση του κατά πόσο ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο εκζητούμενος ομιλεί και κατανοεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας ή της διαδικασίας εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Δικαίωμα
μετάφρασης.

5.-(1) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισής του και προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή παρέχει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, στον ύποπτο ή στον κατηγορούμενο που δεν κατανοεί τη γλώσσα της σχετικής ποινικής διαδικασίας, γραπτή μετάφραση όλων των εγγράφων που είναι ουσιώδη.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, τα ουσιώδη έγγραφα περιλαμβάνουν -

- (α) σε κάθε περίπτωση, το ένταλμα σύλληψης ή/και κράτησης, το κατηγορητήριο και οποιαδήποτε δικαστική απόφαση και διάταγμα εντός της διαδικασίας, και
- (β) οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο κρίνεται ως ουσιώδες από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από αιτιολογημένο αίτημα του υπόπτου ή κατηγορούμενου ή του δικηγόρου του υπόπτου ή κατηγορούμενου.

(3) Οι αρμόδιες αρχές δεν υποχρεούνται να παρέχουν μετάφραση χωρίων ουσιωδών εγγράφων τα οποία δεν συμβάλλουν στην κατανόηση, εκ μέρους του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, της εναντίον του υπόθεσης.

(4) Προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης, κατά τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή παρέχει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, στον εκζητούμενο που δεν κατανοεί τη γλώσσα στην οποία συντάχθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ή στην οποία μεταφράστηκε από το κράτος μέλος που το εξέδωσε, γραπτή μετάφραση του εν λόγω εγγράφου.

(5) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των εδαφίων (1), (2) και (4), η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή δύναται να παρέχει, αντί γραπτής μετάφρασης, προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη ουσιωδών εγγράφων, υπό τον όρο ότι αυτή η προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη δεν επηρεάζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

(6) Ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο εκζητούμενος δικαιούται να παραιτηθεί από τη γραπτή ή/και προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη, που προβλέπεται στο παρόν άρθρο, εφόσον η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή ικανοποιείται ότι -

- (α) το εν λόγω πρόσωπο έχει προηγουμένως συμβουλευτεί δικηγόρο ή/και έχει με άλλο τρόπο λάβει πλήρη γνώση των συνεπειών τέτοιας παραίτησης, και
- (β) η παραίτηση είναι αναμφισβήτητη και οικειοθελής.

(7) Η κατά το παρόν άρθρο γραπτή ή/και προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη παρέχεται στη μητρική γλώσσα του υπόπτου, του κατηγορουμένου ή του εκζητούμενου ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα αυτός ομιλεί ή/και καταλαβαίνει.

(8) Η κατά το παρόν άρθρο παρεχόμενη γραπτή ή/και προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη έχει επαρκή ποιότητα ώστε να διασφαλίζεται η διεξαγωγή δίκαιης δίκης, ιδίως διασφαλίζοντας ότι ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος ή ο εκζητούμενος γνωρίζει την εναντίον του υπόθεση και είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισής του.

Ένσταση.

6.-(1) Ύποπτος, κατηγορούμενος ή εκζητούμενος δικαιούται να υποβάλει προφορική ένσταση στην κατά περίπτωση αρμόδια αρχή -

- (α) για την απόφασή της με την οποία κρίνει ότι δε χρειάζεται η σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο παροχή μετάφρασης εγγράφου ή/και χωρίου εγγράφου ή/και η παροχή διερμηνείας, ή/και
- (β) για το ότι η τυχόν παρεχόμενη, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, μετάφραση εγγράφου ή/και χωρίου εγγράφου ή/και διερμηνεία είναι ανεπαρκής προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

(2) Η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή αποφασίζει άμεσα επί ένστασης που υποβάλλεται βάσει του εδαφίου (1), καταγράφοντας στα πρακτικά της διαδικασίας τόσο την προφορική ένσταση όσο και τη δική της αιτιολογημένη απόφαση επί της ένστασης.

(3) Σε περίπτωση που η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή αποδεχτεί ένσταση που υποβάλλεται βάσει του εδαφίου (1), λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για την παροχή μετάφρασης ή/και διερμηνείας, κατά τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου.

(4) Το δικαίωμα ένστασης βάσει του εδαφίου (1) δε θίγει τις προθεσμίες που ισχύουν για την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Έξοδα.

7. Η Δημοκρατία επιβαρύνεται με τα έξοδα διερμηνείας, μετάφρασης και σύνοψης που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο, ανεξάρτητα από την έκβαση της ποινικής διαδικασίας ή της διαδικασίας εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.

Τήρηση αρχείου.

8. Όταν, κατά τον παρόντα Νόμο -

- (α) έχει διεξαχθεί ανάκριση ή/και ακρόαση υπόπτου ή/και κατηγορουμένου από ανακριτική ή/και δικαστική αρχή με τη βοήθεια διερμηνέα, ή/και
- (β) έχει παρασχεθεί διερμηνεία κατά τη διαδικασία εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ή/και
- (γ) έχει παρασχεθεί προφορική μετάφραση ή/και προφορική σύνοψη ουσιαστικών εγγράφων, ή/και
- (δ) ένα πρόσωπο έχει παραιτηθεί του δικαιώματος παροχής μετάφρασης ή/και σύνοψης,

η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή καταγράφει αυτό το γεγονός στο σχετικό φάκελο ή/και τα πρακτικά της διαδικασίας.

Αρχή της εμπιστευτικότητας.

9.-(1) Κάθε διερμηνέας ή/και μεταφραστής έχει υποχρέωση να μην αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία για την οποία λαμβάνει γνώση κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι τέτοια υποχρέωση δεν υφίσταται σε ό,τι αφορά τα όσα ακούονται ως μαρτυρία ή/και άλλως πως ή/και οποιαδήποτε πληροφορία για την οποία λαμβάνει γνώση κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον Δικαστηρίου η οποία διεξάγεται δημόσια.

(2) Κάθε διερμηνέας ή/και μεταφραστής, ο οποίος παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (1), διαπράττει ποινικό αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα χίλια εφτακόσια ευρώ (€1.700,00) ή σε αμφότερες τις ποινές.

Έκδοση κανονισμών.

10. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει κανονισμούς που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για τον καθορισμό ή τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος το οποίο χρήζει ή επιδέχεται ρύθμισης, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.